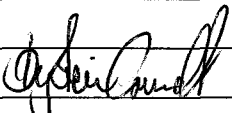

KTI-notat nr. 19/2008 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Vefsnkraft AS v/Pål Leknes Hansen/Åmøya kraftverk	
Fylke/kommune:	Nordland/Vefsn	
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:
Saksbehandler:	Frank Jørgensen	Sign.:
Dato:	28 OKT 2008	
Vår ref.:	NVE 200707492-3, 200402687	
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg i saken	

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Søknad om tillatelse til bygging av Åmøya kraftverk i Vefsn kommune, Nordland fylke

Innhold

Søknad	1
Uttalelser til søknaden	2
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	11
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	15
NVEs vurdering	18
NVEs konklusjon	19
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	19

Sammendrag

Søknaden gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Åmøya kraftverk i Åmøya og behandles i henhold til reglene i kap. 3 i samme lov. Det er søkt om tillatelse etter energiloven for etablering av nødvendige høyspentanlegg.

Prosjektområdet ligger i Vefsn kommune i Nordland fylke. Nedbørfeltet er 13 km² og drenerer ut i Vefsnfjorden. Det aktuelle området er i beskjeden grad berørt av menneskelig aktivitet. Utbygging iht. planene vil innebære at et INON-område i sone 1 (3-5 km fra inngrep) og sone 2 (1-3 km fra tekniske inngrep) reduseres med til sammen ca. 1,3 km².

Omsøkte prosjekt vil utnytte fallet mellom kote 185 og kote 4, dvs. en fallhøyde på 181 meter. Det søkes ikke om reguleringer eller overføringer i og med at den planlagte overføringen fra Rundtjønnå er tatt ut av prosjektet i løpet av prosessen. Ved planlagt inntak i Åmøya er middelvannføringen på 1,1 m³/s. Vannveien vil bli ca. 1250 meter lang, og er omsøkt å gå i rør som blir nedsprenget og tildekket. Planlagt installert effekt er på 2,97 MW med en slukeevne på 2,2 m³/s som tilsvarer 200 % av middelvannføringen. Midlere årsproduksjon er beregnet til 9,4 GWh, fordelt med 2,2 GWh vinterproduksjon og 7,2 GWh sommerproduksjon. Det er foreslått slipp av minstevannføring på 40 l/s i sommersesongen 1/5-30/9. Det er ikke foreslått slipp av minstevannføring i vintersesongen 1/10 –

30/4. Utbyggingskostnaden er beregnet til 14 mill. kr. Kraftstasjonen tilkobles eksisterende 11 kV linje via en 50 m lang høyspentlinje. Linjen må oppgraderes til 22 kV for å få nødvendig kapasitet.

Ingen av høringsinstansene er i mot at det gis konsesjon til omsøkte utbygging, men noen av høringsinstansene stiller krav om avbøtende tiltak med hensyn til landskap og friluftsliv. Ved å trekke overføringen fra Rundtjønna ut av prosjektet ble mange av innspillene fra høringsrunden tilfredstilt.

Kraftverket vil gi et positivt bidrag i form av økt kraftproduksjon og lokal verdiskapning. NVE mener at det må slippes tilstrekkelig mengde vann forbi inntaket til kraftverket hele året for å kunne redusere negative virkninger av utbyggingen på det biologiske mangfoldet. NVE vurderer samlet sett en utbygging av Åmøya kraftverk til å være et miljømessig akseptabelt inngrep. Dette under forutsetning om at vannveien legges i tunnel og at det ikke etableres ny anleggsvei fram til inntaket.

NVE mener fordelene ved det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressurslovens § 25 er oppfylt. NVE gir i medhold av vannressursloven § 8 Vefsn kraft AS tillatelse til å bygge Åmøya kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Vefsn kraft AS datert 20.08.2004:

"Vefsnkraft AS v/Pål Leknes Hansen ønsker å utnytte vannfallet i Åmøydalselva i Vefsn kommune i Nordland fylke, og søker herved om følgende tillatelse:

1. etter vannressurslovens, jf. § 8 om tillatelse til:

- *å bygge Åmøya kraftstasjon og overføre vatn fra bekk nedstrøms Rundtjønna til Åmøydalselva*

Etter energiloven om tillatelse til:

- *bygging og drift av Åmøya kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.*

Etter forurensningsloven om tillatelse til:

- *gjennomføring av tiltaket"*

[...]

Hoveddata

Søker har lagt fram to utbyggingsalternativer.

<i>Kraftverket</i>	<i>ALT.1</i>	<i>ALT.2</i>
<i>Nedbørfelt (km²)</i>	13,6	13,6
<i>Middelvannføring (l/s)</i>	1100	1100
<i>Alminnelig lavvannføring (l/s)</i>	41	41
<i>Fallhøyde (m)</i>	182	182
<i>Slukeevne, maks. (m³/s)</i>	1,1	2,2
<i>Slukeevne, min. (m³/s)</i>	0,010	0,020
<i>Tilløpsrør, diameter (mm)</i>	800	900
<i>Installert effekt, maks. (kW)</i>	1540	2970
<i>Brukstid (t)</i>	8000	8000
<i>Magasinvolum mill. m³</i>	n/a	n/a
<i>HRV</i>	n/a	n/a
<i>LRV</i>	n/a	n/a
<i>Produksjon, vinter (GWh) (1/10 — 30/4)</i>	2,2	2,2
<i>Produksjon, sommer (GWh) (1/5 - 30/9)</i>	5,0	7,2
<i>Produksjon, årlig middel (GWh)</i>	7,2	9,4
<i>Utbyggingskostnad (mill.kr)</i>	14,0	17,5
<i>Utbyggingspris (kr/kWh)</i>	1,94	1,86

Uttalelser til søknaden

Søknaden har vært kunngjort i pressen og lagt ut til offentlig ettersyn i Vefsn kommune. Videre er søknaden sendt på høring til kommunen, berørte statlige forvaltningsorganer, kommune, konsulent og interesseorganisasjoner. NVE har vært på befaring i området sammen med søker og noen av høringsinstansene. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Vefsn kommune har gitt følgende uttalelse i brev av 13.10.2004:

"Vefsn kommune har behandlet saken administrativt og konkluderer med at vi er positive til utbyggingen dersom avbøtende hensyn tas.

Vår behandling gjengis i vedlagt møtereferat fra møte 7.10.2004.

Generelt

Vefsn kommune har i dag ingen erfaring med småkraftverk og denne typen private kraftverk. Omsøkt vassdrag ligger i et område som ikke berøres av vernebestemmelser for bl.a. verna vassdrag og det ligger ikke i svært mye brukt friluftsområde. Det er ikke fisk i elva og det er ikke registrert viktige naturtyper. Dette gjør søknaden interessant og mer kurant enn i mange andre av kommunens vassdrag.

I gjeldende arealdel til kommuneplanen, ligger nedre del av vassdraget og den planlagte kraftstasjonen i LNF-sone C hvor utbygging skal være kurant. Mens øvre del og Rundtjønna ligger i LNF sone B.

I ny arealdel (forventes vedtatt i oktober/november 2004) er vassdraget i LNF sone C, først etter kote 200 moh. går vi inn i LNF sone A hvor vi skal være mer forsiktig med inngrep. Fylkesmannen har tidligere akseptert inngrep i INON området.

Avkjørsel til Rv 78

Ny arealdel har bestemmelser om at det ikke skal kunne bygges langs RV 78 (810) hvis ikke det allerede er 2 fradelte boliger der fra før. Dvs. vi ønsker å kanalisere avkjøring til RV 78 der det i dag allerede er godkjente avkjørslar fra 2 eller flere hus.

Dersom avkjøring til kraftstasjonen ikke ligger i tilknytning til flere bygg med godkjent avkjørsel, må dette forholdet avklares med Statens Vegvesen.

Kraftstasjon og installasjoner må ikke plasseres så nær riksvegen at dette kan hindre eller vanskeliggjøre for evt. fremtidig utvidelse og endringer av veggen.

Spesielle hensyn

Veg og rørgate må tilpasses landskapsbilde.

Terrenget betegnes som sårbart og enkelte mindre områder har vegetasjon vi ønsker å ta vare på. Dette gjelder spesielt liljekonvall.

Avbøtende tiltak ønskes og der rørgate kan graves ned, ønskes dette gjort.

Sår i landskapet bør ikke såes igjen, men tilgros naturlig. Vi anbefaler at stedegne masser, dvs. jord og vekstlag som fjernes ved veganleggingen, brukes til plastring av vegskråninger."

Fylkesmannen i Nordland har gitt følgende uttalelse i brev av 27.10.2004:

"I vår høringsuttalelse vurderer vi den planlagte utbyggingens konsekvenser i forhold til inngrepsfrie områder (INON), landskap, friluftsliv, ferskvannsbiologi, fiskebestander/fiske, botaniske verdier/ naturtyper, vilt og sårbare arter.

[...]

Inngrepsfrie områder og landskapsbildet

Den planlagte utbyggingen vil føre til reduksjon av inngrepsfrie områder (INON områder med mer enn 1 km fra tekniske inngrep).

Villmarkspregede områder vil også bli redusert som følge av utbyggingen. Dette er områder som ligger mer enn 5 km fra tekniske inngrep. Bygging av inntaksdam nedenfor Rundtjønnå vil føre til reduksjon av villmarkspregede områder.

I konsesjonssøknadens punkt 3.7 Landskap står det at utbyggingen vil ha virkning på INON område, og for innvirkningen vises det til vedlegg 4. Dette vedlegget er utarbeidet av Fylkesmannen i Nordland, og var et vedlegg til vår uttalelse til søknad om fritak fra samla plan for Åmøya kraftverk. Prosjektet er nå utvidet med overføringen fra Rundtjønnå til Åmøydalen så virkningen på INON blir større enn det er vist til i vedlegget. Vi vet ikke om dette er gjort bevisst eller om det er en misforståelse fra søker.

Åmøydalen er i dag et område som preges av at det er urørt. Selve utbyggingen vil landskapsmessig først og fremst bli synlig i rørgatetraseen som det vil ta relativt lang tid før det gror igjen. I tillegg vil det komme en ny vei i lia opp til inntaksdammen, deler av denne vil være rørgatetraseen. Vanninntak i Åmøya med dam vil også bli et synlig element i landskapet, i tillegg til vanninntak med overføringsledning fra Rundtjønnå.

Vi vurderer konsekvensene av tiltaket til å være store negative for landskapsbildet og INON.

Friluftsliv

Som i det meste av regionen og landsdelen er en stor del av friluftslivet knyttet til høstingsbasert rekreasjon. Jakt, fiske og bærplukking står ofte sentralt. Åmøydalen er en del av et større urørt område nord for Vestfjorden.

Øvre del av rørgata og inntaksdammen går inn i friluftsområdet "Åmøydalen-Tova". Åmøydalen er brukt til turer sommer og vinter, til fiske og til jakt. Friluftsbuiken av området er hovedsakelig av lokal karakter.

Konsekvensene av utbyggingen for friluftslivet vil først og fremst være negativ for naturopplevelsen. Den reduserte naturopplevelsen vil være knyttet til de landskapsmessige konsekvensene tiltaket har.

Vi vurderer konsekvensene for friluftsliv til å være middels negativ.

Ferskvannsbiologi og fisk

Den berørte elvestrekningen betraktes som fisketom. Den nederste fossen ved utløpet i fjorden hindrer oppgang av anadrom laksefisk og elva har heller ingen egnede leveområder for stasjonær fisk. Vi må anta at det finnes liv i og i tilknytning til elva, som er avhengig av en

minstevannsføring, som blir berørt av en tørrlegging av vassdraget. Vi vurderer konsekvensene for ferskvannsbioologi til å være liten negativ.

Fugl og pattedyr

Vi er ikke kjent med at området har spesiell verdi for fugl/pattedyrarter. Det er heller ikke registrert sjeldne eller rødlistearter i området. I anleggsperioden vil vilt bli en del forstyrret. I en driftsfase vil sannsynligvis kraftverket ha små negative konsekvenser for viltet i området.

Vi vurderer konsekvensene for viltbestanden til små negative.

Botaniske verdier /naturtyper

De planlagte inngrepene i Åmøya vil få ulik virkning i de forskjellige delene i vassdraget. Fylkesmannen har ingen registreringer av sjeldne arter eller naturtyper i området. Under kartleggingen av området er det heller ikke registrert verdifulle vegetasjonstyper langs trase for turbinledning, eller spesielle fuktighetskrevende miljøer eller våtmarksområder direkte knytta til elva utover selve vannstrengen. Det er ikke registrert fosserøyksamfunn. Tiltaket medfører at Åmøydalen vil få redusert vannføring fra vannintaket på kote 185, ned til kote 5. Overføringa fra Rundtjønna fører til redusert vannføring i bekken fra Rundtjønna ned til Hesdalen. Bekk i Hesdalen renner ned i Åmøydalen nedenfor den planlagte inntaksdammen.

Vi vurderer konsekvensene som små negative.

Konklusjon

Vi anser denne utbyggingen for å være relativ liten, 9,4 GWh.

Først noen ord om søknaden med konsekvensvurderingene. Fylkesmannen i Nordland reagerer på at det i søknad om unntak fra "Samla plan" ble presentert ei utbygging av Åmøya med en produksjon på 9,4 GWh etter alternativ 2 og et nedslagsfelt på 13 km². Når konsesjonssøknaden kommer så er prosjektet utvidet til å omfatte en overføring av vann fra Rundtjønna uten at det er nevnt noe om endringene innledningsvis. Den nye overføringen fører til at villmarkspregede områder blir berørt. Dette er områder som er over fem km fra tekniske inngrep. I konsesjonssøknaden er det presentert som om det nye tiltaket ikke fører til økte inngrep. Vi kan heller ikke se at NVE har nevnt denne endringen i sitt oversendelsesbrev.

Fylkesmannen har vurdert å sende hele søknaden med utredning tilbake for ny vurdering i forhold til unntak fra "Samla plan". De største negative konsekvensene av tiltaket vil være av visuell karakter og tap av villmarkspregede områder. Området har verdi i friluftssammenheng og en tørrlegging av Åmøya vil være negativt. I tillegg vil gjengroing av grøftene til rørgatene ta lang tid. Alt dette vil være med på å gjøre naturopplevelsen med å gå i området mindre.

Fylkesmannen vurderer ikke de negative konsekvensene av tiltaket til å være så store at vi vil fraråde en utbygging av Åmøya. Vi vil derimot fraråde at det blir gitt tillatelse til overføring av vannet fra Rundtjønna, da dette vil gi en reduksjon av villmarkspregede områder. Dette er områder som har stor betydning for friluftsliv og naturopplevelse, og de kan også være viktig for biologisk mangfold. I tillegg er overføringen et element som ikke var presentert da prosjektet søkte om unntak fra "Samla Plan".

Ut i fra søknad om unntak fra "Samla Plan" og konsesjonssøknad kan vi heller ikke se at overføringen av vann fra Rundtjønna vil tjene prosjektet. Overføringen vil ikke gi økt kraftproduksjon, i følge søkerens egne beregninger. Vi mener at de negative konsekvensene av inngrepet er for store i forhold til "gevinsten" for prosjektet.

Nordland fylkeskommune uttaler i vedtak av 24.01.2005:

- 1. Fylkesrådet anbefaler at Vefsenkraft AS gis konsesjon til bygging av Åmøya kraftverk, etter alternativ 2. Alle inngrep bør best mulig tilpasses landskapet. Landskapsestetiske hensyn må avgjøre utforming, farge og materialvalg på kraftstasjonen.*
- 2. Fylkesrådet anbefaler at det sikres en minstevannføring i sommerhalvåret, som presentert i søknaden, og at anleggsveien opp til inntaksdammen gjenfylles og tilplantes. Overføringen av Rundtjønnebekken må planlegges sammen med reindriftsutøverne slik at den fører til minst mulig problem for flyttleia for rein.*

[...]

Bakgrunn

Området ligger på nordsiden av Vefsnfjorden ca. 26 km nordvest for Mosjøen sentrum. Elva Åmøya krysser riksvei 810 like før den renner ut i Vefsnfjorden. Eksisterende kraftlinje går parallelt med veien. Like ved veien er det også bolighus og hytter.

Søker og utbygger er Vefsenkraft AS. Selskapet er etablert og eies av 6 stykker. Det er inngått avtale om leie av fallrettigheten. Strømmen som produseres skal i hovedsak selges på høyspentnettet. Noe vil gå til eget nett til hytter nær kraftstasjonen.

[...]

Problemstilling

Øvre del av rørgata og inntaksdammen går inn i friluftsområdet "Åmøydalen - Tova". Da selve rørtraseen går i ulendt område antas den ikke å ha negative innvirkning på friluftsliv og jakt. I anleggsperioden vil vilt kunne bli forstyrret. Da elva anses som fisketom berøres ikke fiskeinteresser. Friluftsområdet vil bli mer tilgjengelig hvis anleggsveien holdes åpen for allmenn ferdsel i etterkant av utbyggingen.

Det søkes i utgangspunktet om konsesjon uten krav om minstevannføring. Det vil si at Åmøyaelva og Rundtjønnebekken blir helt tørrlagt i tørre perioder. Ellers vil noe vann nedenfor uttak gi tilsig til bekk og elv. Med tanke på landskapsestetiske hensyn og friluftsliv bør det i prinsippet alltid slippes minstevannføring. Det reduserer de negative konsekvenser for landskap og friluftsliv. I denne konkrete søknaden vil et krav om minstevannføring gjennom hele året føre til en dyrere utbygging, helt på grensen til hva som vil være lønnsomt. En minstevannføring på vinteren vil samtidig trolig ikke ha noen stor betydning for landskap/friluftsliv, da snø og is som regel dekker elvebunnen.

[...]

Konsekvenser

Det er ikke registrert konflikter mellom utbyggingen og andre enn de nevnte interessene.

Utbyggingen vurderes til ikke å medføre negative konsekvenser for regionale interesser, såfremt de foreslåtte avbøtende tiltak i denne saka følges opp.

Oppsummering

Konsesjonssøknaden omhandler overføring av vann fra Rundtjønna til Åmøydalen, bygging av inntaksdam, rørledning, kraftstasjon og 50 m lang krafplinje. Det vil opparbeides en anleggsvei frem til inntaksdammen. Åmøyelva blir tørrlagt store deler av året. Området Åmøydalen – Tova er mye brukt i friluftslivssammenheng. For at ikke friluftsb Bruken skal skape unødige forstyrrelser for reindrifta, bør veien opp til inntaksdammen gjenfylles og tilplantes. Ved utbygging av inntaksdam med rør for overføring av Rundtjønnebekken må reindrifutøverne delta i planleggingen slik at den ikke blir til hinder for flyttleia. Med tanke på elektriske anlegg bør alternativ 2 velges da det gir størst kraftproduksjon ut av utbyggingen. Ut ifra landskap - og friluftslivshensyn bør det være en minstevannføring, spesielt sommerhalvåret. Dette vil fordyre prosjektet noe, men ikke i uforholdsmessig stor grad.”

Reindrifstforvaltningen i Nordland uttalte i brev av 26.10.2007:

”Overnevnte sak berører Røssåga/Toven reinbeitedistrikt, nærmere bestemt driftsgruppa som holder til i deler av det tidligere Toven reinbeitedistrikt. Reindrifstforvaltningen har diskutert saken med reieneierne, og de merknader vi har til saken, er basert bl.a. på reindrifstens erfaringer og framtidige planer for området.

Det er spesielt to forhold som berører reindriften sterkt. Dette er reindrifstens flyttleie sør for Rundtjønna som blir berørt av prosjektet, samt konsekvensene av anleggsvegen.

Reindrifstforvaltningen går imot at det skal bygges en inntaksdam med overføringsrør for Rundtjønna. Denne delen av prosjektet berører reindrifstens flyttleie som går på sørsida av Rundtjønna. Reindrifstlovens § 10.4, annet ledd, omhandler reindrifstens flyttleie er på følgende måte:

”Reindrifstens flyttleier må ikke stenges, men Kongen kan samtykke i omlegging av flyttleie og i åpning av nye flyttleier når berettigede interesser gir grunn til det.”

Dette betyr at verken Reindrifstforvaltningen, områdestyret eller NVE har myndighet til å godkjenne tiltak som fører til stenging av reindrifstens flyttleier. Det er bare Landbruksdepartementet som har denne myndigheten. Dersom prosjektet skal gjennomføres slik det er planlagt, betyr det en omfattende saksbehandling som bl.a. omfatter områdestyrets vurderinger av tiltaket.

Reindrifstforvaltningen mener at denne delen av prosjektet må sløyfes. Reindrifstens flyttlemuligheter i dette området er begrenset på grunn av topografiske forhold. Dersom flyttleia blir stengt, kan det innebære store konsekvenser for driftsmønsteret i reindriften. Vi tviler på at de gevinster prosjektet eventuelt har av denne inntaksdammen, på langt nær kan godtgjøre de negative konsekvenser det vil ha for reindriften.

Konklusjonen er derfor at inntaksdammen sør for Rundtjønna med tilhørende overføringsrør, må tas ut av prosjektet.

Et annet forhold som har betydning for reindriften, er hva som skjer med anleggsvegen etter utbygging. Vegtraseen i seg selv vil neppe beslaglegge særlig store beitearealer. Erfaringer

fra tidligere vassdragsreguleringer viser at det største problemet med en anleggsveg, er utfart og forstyrrelser som følger med en veg som er åpen for allmenn ferdsel.

Denne vegen vil gi enkel tilgang med motorkjøretøy inn i et område som tidligere ikke har vært så lett tilgjengelig verken vinter eller på bar mark. For reindriften fører dette til forstyrrelser som kan få stort omfang med jakt, fiske, utfart og bruk av hund. Slike forstyrrelser kan føre til problemer i forbindelse med arbeidsoperasjoner i reindriften, som samling og flytting, samt forstyrrelser for beitende rein. Økt trafikk av mennesker og hunder fører til mindre beitero, stress og forstyrrelser. Dersom dette skjer i viktige perioder for reindriften som for eksempel kalvingstid og springtid, kan det føre til store negative konsekvenser. Totalt sett vil dette påvirke produksjon og økonomi i reindriften gjennom kalvetilgang, overlevelsessevne og slaktevekt.

Reindriftsforvaltningen mener derfor at anleggsvegen må holdes stengt for allmenn ferdsel etter at anleggsperioden er over. Reindriften har brukbare erfaringer med anleggsveger som er stengt med bom, og der bare kraftselskapet, reinbeitedistriktet og eventuelt grunneier har tilgang til bomlåsen.

Reindriftsforvaltningen krever derfor at vegen stenges for allmenn ferdsel, og at dette blir en del av konsesjonsvilkårene.

Under pkt. 3.12. i konsesjonssøknaden omtales reindriften helt overfladisk. Det framgår ingenting om de konsekvenser som tiltaket vil ha for reindriften. Dette er en svakhet ved søknaden, og derfor må Reindriftsforvaltningens uttalelse vektlegges i konsesjonsbehandlingen.

I pkt. 4 Avbøtende tiltak er stenging av anleggsvegen for allmenn ferdsel ikke nevnt. Dette er et avbøtende tiltak som vil være viktig å få innfridd av hensyn til reindriften.

For øvrig er det naturlig at det er nær kontakt mellom tiltakshaver og reinbeitedistrikt i anleggsperioden slik at anleggsarbeidet kan ta hensyn til nødvendige avbøtende tiltak for å lette driftssituasjonen i reindriften. Det beste er at anleggsarbeidet kan pågå i perioder da området er lite brukt av reindriften.”

Sametinget uttaler i brev av 21.06.2005:

Sametinget ved Andreas Stångberg og Rita Eliassen foretok befaring den 27.05.05 av området hvor bygging av Åmøya kraftverk er planlagt.

Etter befaring samt vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til planforslaget.

Imidlertid vil vi gjøre oppmerksom på at det finnes samiske kulturminner i Åmøydalen, ca. 600 m fra inntaksdammen. Lengre opp langs elva på nordvestlig side finnes et kulturlandskap med opptil 19 registrerte kulturminner. Fra første til siste kulturminne er det ca. 1 km og de øverste kulturminnene ligger da på motsatt side av elven. Vi forutsetter at dette området ikke vil bli berørt av byggingen av kraftverket og at eventuell utbygging vil medføre ny faglig vurdering av saken med eventuelt ytterligere befaringer.

Kulturminnene i Åmøydalen kan tilskrives stor betydning gjennom et kulturhistorisk og faglig perspektiv. For det første er disse fordelt forholdsvis langt ut i fjorden. De fleste andre

kulturmiljøer på denne størrelsen i Vefsn ligger i innlandet og gjerne i lei mot Sverige, og dermed blir valget av plassering for kulturmennene interessante. For det andre representerer antall kulturminner og deres art en rik forskjellighet i sin sammensetning. De gir derfor et helhetlig inntrykk av dagliglivet og ressursbruken til de mennesker som engang tilhørt stedet.

Vi ber tiltakshaver være særlig aktsom, da det under arbeid i marken kan komme fram gjenstander eller andre spor som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken.

Alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda i følge kml. § 4 annet ledd.

Samiske kulturminner kan for eksempel være hustufter, gammetufter, teltplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kml. §§ 3 og 6".

[...]

Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Nordland fylkeskommune".

Statens vegvesen uttaler i brev av 04.10.2004:

"For å kunne bygge planlagt kraftverk må konsesjonssøker Vefsenkraft AS v/Pål Leknes Hanssen søke om avkjørselstillatelse og dispensasjon fra byggegrense langs offentlig vei, som ifølge vegloven § 29 2. ledd er 50 m.

Kravet til sikt fra avkjørsel er 122 m. Sikten i retning Mosjøen oppfyller i dag ikke dette kravet til sikt, men ved å sprengre bort noe fjell vil man oppnå sikt på 149 m. Sikten i både retning Sandnessjøen, og avsvingsikten er over 130 m og oppfyller derfor kravet.

Det vil også stilles spesifikke krav i anleggsperioden, slik som at det må lages en oppstillingsplass som er stor nok til å snu anleggsmaskiner, lastebiler og lignende. For å få til en slik plass må noe av fjellgrunnen sprenges vekk. Krav til utforming av avkjørsel type LL (liten lastebil). "

Sigmund Bårdvik uttaler i brev av 01.10.2004:

"Jeg viser til telefonsamtale mandag 20. september d.å. og har følgende å bemerke angående konsesjonssøknaden:

Vedr. Innledning side 4 i søknaden

Det er ikke inngått avtale om leie av fallrettighetene og forhandlinger pågår og begge grunneierne har mottatt et nytt tilbud fra Vefsn kraft AS som vi skal behandle i møte 5. oktober.

Det er inngått en intensjonsavtale mellom grunneier og Vefsnkraft ved initiativtakerne til utbyggingen: Per Vikan, Øyvind Nes og Pål Leknes Hanssen. Intensjonsavtalen er nevnt på side 9 i søknaden.

Overføring av vann fra nedslagsfelt B (Rundtjønna) punkt 2.2.2 side 6 i søknaden (Jfr. Punkt 3.7 i søknaden om tørrlegging av bekk)

Dette var ikke avklart med grunneier. Jeg ble klar over disse planene i slutten av august 2004. Saken ble tatt opp med Vefsenkraft AS så snart jeg ble klar over planene og er blant annet behandlet i møter 2. september og 9. september. Jeg har oppfattet det slik at grunneier og Vefsenkraft AS er enige om at dette tiltaket utgår og at konsesjonssøknaden endres.

Som grunneier er det ikke aktuelt å gå inn på en leieavtale som omfatter overføring av vann fra Rundtjønna, og jeg ønsker ikke at det blir gitt konsesjon til å overføre vann fra nedslagsfelt B til nedslagsfelt A. Grunnen til dette er at et inngrep her sannsynligvis vil få konsekvenser for vannforsyningen til hyttefeltet i Grøftvika og at det dessuten kan få betydning for fisk i Hestvatnet/Hestdalen som ligger nedenfor. "

Senere korrespondanse avklarerer at det tilsynelatende er en enighet mellom alle parter vedrørende utbygging av Åmøya kraftverk.

ROVAS AS (søkers konsulent) har gitt følgende uttalelse i brev av 23.11.2004

"Viser til konsesjonssøknad for etablering av Åmøydalselva kraftverk i Vefsn kommune.

Søknaden hadde høringsfrist 20. oktober i år.

Endring:

Tiltakshaverne har i samråd med grunneierne blitt enige om at overføringen av bekk ut av Rundtjønna til inntak kraftstasjon ikke skal gjennomføres.

Vi ber herved på vegne av tiltakshaverne om at løsning med overføring av vann fra Rundtjønna tas ut av søknaden".

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i brev av 12.05.2005 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

1. Sigmund Bårdvik, brev av 01.10.2004.

Avtale - det ble inngått intensjonsavtale om leie av fallrett med Sigmund Bårdvik 12.02.2003. Ret. Brev og kopi av avtale fra ROVAS AS datert 21.09.2003. Leieavtale vil bli inngått når enighet om pris oppnås og konsesjonstillatelse er gitt.

Rundtjønna er tatt ut av prosjektet. Ref, brev fra ROVAS AS datert.23.11.2004.

2. Statens Vegvesen, Region Nord, brev av 04.10.2004

Nødvendige tiltak i forbindelse med avkjøringstillatelse, dispensasjon fra bygging langs offentlig vei, imøtekommelse av krav om sikt og oppstillingsplass vil bli utført.

3. Vefsn kommune, brev av 13.10.2004.

Avbøtende hensyn vil bli tatt.

4. Sametinget, brev av 20.10.2004, 20.10.2004 og 25.01.2005.

Befaring med Sametinget med Andreas Stångberg er avtalt 26/27-05 etter nærmere avtale 23.05.2005. Det vil bli tatt hensyn til Samiske kulturminner hvis slike blir funnet under arbeid med tiltaket.

5. Reindriftsforvaltningen Nordland, brev av 26.10.2004.

Reindriftens flyttleier vil ikke bli stengt. Rundtjønna er tatt ut av prosjektet. Ref brev fra ROVAS AS datert.23.11.2004. Vei vil bli stengt hvis dette blir et krav i konsesjonsvilkårene.

6. Fylkesmannen i Nordland, brev av 27.10.2004.

Rundtjønna er tatt ut av prosjektet. Ref. brev fra ROVAS AS datert.23.11.2004.

7. ROVAS AS, brev av 23.10.2004.

Ingen kommentar.

8. Nordland fylkeskommune, brev av 24.01.2005.

Inngrep vil bli tilpasset landskapet best mulig. Landskapsetiske hensyn vil bli tatt med hensyn til utforming, farge og materialvalg på kraftstasjonen. Minstevannføring slippes i henhold til NVEs krav. Anleggsvei tilplantes i henhold til NVEs krav.

Rundtjønna er tatt ut av prosjektet. Ref brev fra ROVAS AS datert.23.11.2004''

Tilleggsutredninger

Etter krav fra NVE har søker fått utført tilleggsutredninger for alternativ vannvei. Vi refererer følgende fra undersøkelsen som ble oversendt NVE i brev av 17.08.2007

Kostnadsestimater for Åmøya kraftverk med tunnel:

<i>Åmøya Kraftverk</i>	<i>Alt.2 - mill.NOK</i>
<i>1. Maskinvare</i>	<i>6 900 000</i>
<i>2. Ingeniørarbeid</i>	<i>680 000</i>
<i>3. Vannveg som tunnel og boret sjakt til inntaksdam</i>	<i>14 500 000</i>
<i>4. El-arbeid</i>	<i>2 400 000</i>
<i>5. Dam-Inntakskum</i>	<i>2 400 000</i>
<i>6. Trase-Anleggsarbeid utenom/eks. tunnel</i>	<i>800 000</i>
<i>7. Hus-kraftstasjon</i>	<i>980 000</i>
<i>8. Rigg og drift</i>	<i>260 000</i>
<i>9. Diverse</i>	<i>80 000</i>
<i>10. Finanskostnader</i>	<i>600 000</i>
<i>SUM:</i>	<i>29 100 000</i>
<i>Årsproduksjon, GWh:</i>	<i>9,4</i>
<i>Kostnadsfaktor - kr./GWh.</i>	<i>3,1</i>

Kostnadsestimater for Åmøya kraftverk som planlagt med nedgravd rørtrase:

Åmøya Kraftverk	Alt.2 - mill.NOK
1. Maskinvare	6 900 000
2. Ingeniørarbeid	680 000
3. Turbinledning	3 200 000
4. El-arbeid	2 400 000
5. Dam-Inntakskum	2 100 000
6. Trase-Anleggsarbeid	2 600 000
7. Hus-kraftstasjon	980 000
8. Rigg og drift	260 000
9. Diverse	300 000
10. Finanskostnader	500 000
SUM:	19 920 000
Årsproduksjon, GWh:	9,4
Kostnadsfaktor - kr./GWh.	2,1

Vurdering - kommentarer:

Terrenget er relativt flatt i øvre del av trase. Dette gjør det nødvendig å drive tunnel på mesteparten av vannvegens lengde.

Det er vanskelig å bore flatt fra damplass og nedover uten overdekning av fjell. Boring kan gjøres dersom det er god overdekning av fjell. Dersom terrenget falt bratt fra dam og nedover ville boring kunne vært benyttet på lengre strekning.

Ovenstående kalkyle viser at løsning med tunnel gir kostnadsfaktor over 3.

Årsproduksjonen blir da for liten.

Vi har sett på muligheten for å få større produksjon. Det kan gjøres ved å ta bekkeinntak i bekk fra Rundtjønna/Hestdalen. Dette vil øke arealet med vel 10 %. Bekkeinntaket kan etableres ved boring av sjakt til tunnel. Kostnadene med dette vil sannsynligvis bli 2-3 millioner. Kostnadsfaktoren blir således ikke vesentlig forbedret.

Ut fra ovenstående finner vi at løsning med sprengt /gravd trase med rør er mest lønnsom."

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Søker er Vefsnkraft AS som eies av Norsk Grønnkraft AS. Bak Norsk Grønnkraft AS står Akershus Energi, E-CO Vannkraft EB Kraftproduksjon og Østfold Energi med en fjerdedel hver. Vefsnkraft AS ønsker å bygge og drifte det planlagte kraftverket som skal nytte fallet i Åmøya mellom kote 185 og 4.

Søknaden

Det søkes om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Åmøya kraftverk med inntak på kote 185 og kraftstasjon på kote 4. En utbygging vil gi en årlig middelproduksjon på 9,4 GWh med en installasjon på 2,97 MW. Det er foreslått et slipp av minstevannføring på 40 l/s i sommerhalvåret som avbøtende tiltak.

Det er videre søkt om tillatelse etter energiloven til bygging og drift av nødvendige elektriske anlegg, samt etter forurensningsloven for å gjennomføre tiltaket.

Beskrivelse av området

Vassdraget ligger på nordsiden av Vefsnfjorden i Vefsn kommune i Nordland, ca. 26 km nordvest for Mosjøen sentrum. Åmøya har et nedbørfelt ved inntaket på 13 km² og består hovedsakelig av snaufjell med høyeste punkt i feltet på ca. 760 meter over havet. Elva går nede i ei bergkløft og ender i en foss der den munner ut i fjorden. På begge sider av elva er det bratt med mye fjell i dagen. Området er i kommuneplansammenheng markert som et lokalt friluftsområde.

Eksisterende inngrep i vassdraget

I nedre del av vassdraget krysser riksvei 78 og langs denne er det en del private hytter. Ellers er det ingen tekniske inngrep ved den planlagt utbygde strekningen av vassdraget.

Teknisk plan

Overføringer

Det omsøkte prosjektet vil ikke innebære overføringer. Søker har i samråd med grunneiere gått bort fra planen om overføring fra Rundtjønna, jf brev av 23.11.2004.

Inntak

Inntaket er planlagt på kote 185. Det vil bli bygd en betongdam innfelt i fjell med en maksimal høyde på ca. 5 meter, lengde på ca. 100 meter og bredde på ca. 30 meter. Damvolum anslås til ca. 6000 m³.

Rørgate ev. tunnel/boring

Vefsnkraft AS har søkt om å legge rørgate fra inntaket og ned til kraftstasjon en lengde på ca. 1250 meter. NVE har i tillegg bedt om å få utredet et tunnelalternativ med tanke på å redusere de fysiske inngrepene.

Kraftstasjon

Stasjonsbygningen vil bli plassert ved elva og riksveg 78 på kote 4. Bygget vil få en grunnflate på 96 m².

Kraftstasjonen er planlagt med en maksimal slukeevne på 2,2 m³/s og minimum slukeevne på 0,02 m³/s. Til sammenligning er middelvannføring ved inntaket beregnet til 1,1 m³/s og alminnelig lavvannføring til 41 l/s. Det er også vurdert et alternativ med lavere slukeevne.

Elektriske anlegg

Kraftverket vil bli installert med en generator med ytelse på 1,54 MVA og en spenning på 0,69 kV. Transformatorer får en ytelse på 1,6 MVA og en omsetning på 0,69/22 kV. Kraftverket vil bli koplet til 22 kV nettet med en 50 meter langt kraftlinje fra kraftstasjonen til eksisterende 11 kV linje som oppgraderes til 22 kV og forlenges med ca 1,6 km.

Veier

Det er søkt om anleggsvei fra riksvei 78 og opp til den planlagte dammen. Anleggsveien er planlagt å følge rørgata opp til inntaket.

Massetak og deponi

Massene er planlagt kjørt bort for deponering.

Hydrologiske virkninger

Åmøya kraftverk vil utnytte et nedbørfelt på 13 km². Middelvannføringen ved inntaket er 1,1 m³/s og alminnelig lavvannføring er beregnet til ca. 41 l/s. Kraftstasjonen er planlagt med en maksimal slukeevne på 2,2 m³/s noe som tilsvarer 200 % av middelvannføringen. Minste slukeevne er oppgitt til 0,02 m³/s. 5 persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 98 l/s og 11 l/s. Som avbøtende tiltak er det foreslått slipping av minstevannføring på 40 l/s i sommerhalvåret. Søker ønsker ikke å slippe minstevannføring i vinterhalvåret.

En utbygging som omsøkt vil føre til en betydelig reduksjon av vannføringen på den berørte strekningen, men flomoverløp vil tidvis sikre vannføring utover minstevannføringslipp på elvestrekningen.

Produksjon og kostnader

Prosjektet vil gi en årlig produksjon på 9,4 GWh i et midlere år. Dette fordeler seg med 7,2 GWh sommerkraft og 2,2 GWh vinterkraft. Utbyggingsprisen er beregnet til 2,1 kr/kWh med opprinnelig utbyggingsløsning med nedgravd rørgate og 3,1 kr/kWh med tunnelloøsning.

Det vil være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Arealbruk og eiendomsforhold

Kraftstasjonen vil beslaglegge et areal på ca. 1000 m². Damareal blir stort sett begrenset til eksisterende areal i elveleiet.

Søker innehar alle grunn- og fallrettigheter på utbyggingsstrekningen.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Tiltaket ligger i LNF område.

Samlet plan (SP)

NVE har innvilget unntak fra behandling i Samla plan ved brev av 25.05.2004.

I dag er utbyggingen under gjeldende grense for behandling i SP, og det finnes heller ikke andre SP-prosjekt som berøres av utbyggingen.

Andre verneplaner

Det er ikke kjent at utbyggingen kommer i konflikt med eksisterende eller planlagte verneområder.

Inngrepsfrie områder

Utbyggingen vil påvirke både INON område sone 1 og 2. Det vil bli et tap av INON områder på 1,3 km² som følge av utbyggingen. Villmarkspregede områder vil ikke bli påvirket når overføringen er tatt ut av prosjektet.

Nasjonale laksevassdrag

Utbyggingen berører ikke nasjonale laksevassdrag.

Høring og distriktsbehandling

Nedenfor følger en kort oppsummering av hovedpunktene i høringsuttalelsene.

Vefsn kommune er positive til utbygging dersom avbøtende hensyn tas.

De uttaler at dersom avkjøring til kraftstasjonen ikke ligger i tilknytning til flere bygg med godkjent avkjørsel, må forholdet avklares med Statens Vegvesen.

Kommunen mener det er viktig at vei og rørgate tilpasses landskapsbildet og at rørgaten graves ned der det er mulig.

Fylkesmannen i Nordland fraråder overføring av vann fra Rundtjønna. Fylkesmannen mener at de største negative konsekvensene av tiltaket vil være av visuell karakter, men er ikke imot konsesjon.

Nordland Fylkeskommune er positive til utbyggingen og anbefaler at det blir gitt konsesjon etter alternativ 2 ettersom dette alternativet vil gi mest kraft. Fylkeskommunen mener at veien opp til inntaksdammen bør gjenfylles og tilplantes etter utbygging, og at det bør slippes minstevannføring i sommerhalvåret av hensyn til landskap og friluftsliv. Alle inngrep bør best mulig tilpasses landskapet.

Reindriftsforvaltningen er imot overføringen fra Rundtjønna. Forvaltningen påpeker at anleggsveien må holdes stengt for allmenn ferdsel etter anleggsperioden er over. Reindriftsforvaltningen påpeker også at det er naturlig med nær kontakt mellom tiltakshaver og reinbeitedistrikt i anleggsperioden for å lette driftssituasjonen for reindriften.

Sametinget kan ikke se at det er fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. De gjør likevel oppmerksom på at det finnes samiske kulturminner nær utbyggingsområdet i Åmøydalen.

Statens Vegvesen påpeker at det må søkes om avkjøringstillatelse og dispensasjon fra byggegrensene langs offentlig vei. De stiller krav til selve avkjørselen når det gjelder sikt, utforming og oppstillingsplass.

Grunneier Sigmund Bårdvik ønsker at overføring fra Rundtjønna blir tatt ut av prosjektet. Han har merknader av privatrettslig karakter i flere e-post. Disse er ikke referert da disse forholdene regnes å være avklart.

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulempes

Nedenfor er det gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og ulempene ved tiltaket

Fordeler

- En utbygging etter de foreliggende planene vil, etter søkers beregning gi 9,4 GWh i ny årlig produksjon.
- Tiltaket vil gi inntekter til grunneierne, Vefsnkraft AS, kommune og staten.
- Tiltaket kan bidra til å opprettholde lokal bosetning og gi lokal verdiskapning

Ulemper

- Tiltaket vil medføre sterkt redusert vannføring av Åmøya på utbyggingsstrekningen i store deler av året.
- Tiltaket innebærer fysiske inngrep i form av etablering rørgate, og anleggsvei som vil påvirke landskapsbildet og reindriften negativt.

NVEs vurdering

Vefsn kraft AS har søkt om tilatelse til utbygging av Åmøya og overføring av vann fra Rundtjøna. Etter høringsrunden ble det klart at flere av høringsinstansene var kritiske til overføringen. Vefsnkraft AS har derfor i samråd med grunneierne tatt overføringen av Rundtjøna ut av konsesjonssøknaden. Det er presentert to alternativ der forskjellen ligger i størrelsen på kraftverkets slukeevne. NVE vurderer ikke forskjellene til å være av avgjørende betydning.

Landskap og friluftsliv

Utbyggingen vil berøre en elvestrekning på om lag 1250 m. Den berørte elvestrekningen går i jevne stryk nede i ei kløft og er lite synlig fra omgivelsene. I nedre deler av vassdraget er det en liten foss som er synlig fra veien. En redusert vannføring betyr etter vårt syn lite for landskapsopplevelse og friluftsliv i området.

De største fysiske inngrepene vil etter NVEs syn være etablering av en rørtrasé på ca. 1250 m og bygging av anleggsvei med tilhørende påvirkning på landskap og friluftsliv. Store deler av influensområdet er stedvis bratt og består av fast berggrunn med sparsom vegetasjon. Området vil av den grunn være meget sårbart i forhold til tekniske inngrep. Sprengning vil være nødvendig for å tilrettelegge for anleggsvei fram til planlagt inntak. Det vil bli meget vanskelig å tilpasse rørgaten i terrenget uten at det virker skjemmende på landskap og friluftsliv. Et avbøtende tiltak er å legge vannveien i tunnel. Ved i tillegg å frakte utstyr og materiell til inntaksdam via helikopter, vil tiltaket få minimal påvirkning på landskap og friluftsliv. NVE mener at dersom det ikke etableres vei og at vannveien legges i tunnel vil virkningen av de fysiske inngrepene med hensyn til landskapet være begrenset.

Åmøydalen er en del av et større urørt område, i friluftssammenheng har Åmøydalen størst betydning lokalt. En stor del av friluftslivet her er knyttet til høstingsbasert rekreasjon, som jakt, fiske og bærplukking. Konsekvensene av ei utbygging vil først og fremst være negativ for naturopplevelsene.

Etter at søker i brev av 23.11.2004 har tatt Rundtjøna ut av prosjektet, er konsekvensene for bortfall av INON redusert betraktelig. Tiltaket vil likevel føre til en reduksjon av INON område sone 1 og 2 på

1,3 km². Dette er et relativt lite bortfall, og NVE har ikke tillagt dette forholdet avgjørende vekt. Dersom det stilles krav til den tekniske utformingen, jf. ovenstående avsnitt, vil virkningen for friluftsliv etter vår mening ikke ha avgjørende betydning.

Biologisk mangfold og viktige naturområder.

Ut fra miljørapporten og høringsrunden er det ikke registrert rødlistearter eller verdifulle naturtyper i influensområdet. Elva blir ansett som fisketom. Anadrom laksefisk blir forhindret å gå opp i elva av en foss ved utløpet av elva til fjorden. Det er ikke kjent at området har spesiell verdi for fugl eller pattedyr. Den reduserte vannføringen vil likevel medføre at vanntilknyttede organismer vil bli negativt påvirket. Slipp av noe minstevannføring vil etter vårt syn redusere denne negative påvirkningen i tilstrekkelig grad.

Reindrift

Etter at Rundtjønna er tatt ut av prosjektet har ikke Reindriftsforvaltningen i Nordland spesielle merknader til denne saken, men påpeker at de har erfaring med at anleggsveier som er åpen for allmenn ferdsel kan være et problem. Anleggsveier som ikke er stengt for allmenn ferdsel fører ofte til økt utfart til et område. Med økt utfart vil forstyrrelser for rein i kritiske perioder øke. Vi viser til våre merknader under temaet "*landskap og friluftsliv*". Med krav om at anlegget bygges uten etablering av vei vil det bety at forholdet til reindriften etter vår mening er ivaretatt.

Kulturminner

Det er ikke funnet automatisk fredete kulturminner i området, men Sametinget påpeker i høringsrunden at det finnes slike kulturminner i Åmøydalen og at utbygger må være oppmerksom på dette under en eventuell utbygging. Dette er krav som følger av standardvilkår ved en ev. konsesjon.

Oppsummering

NVE mener det planlagte kraftverket kan være et bidrag til å styrke det lokale næringsgrunnlaget, og ser dette som positivt. I tillegg vil kraftverket gi økt kraftproduksjon til området. Med avbøtende tiltak som vannvei i tunnel og uten etablering av vei til inntaket vil de landskapsmessige virkningene i stor grad avbøtes. Vi kan ikke se at det foreligger andre forhold som berører allmenne interesser i vesentlig grad. Slipp av noe minstevannføring hele året vil sikre at vanntilknyttede arter kan opprettholde sitt livsgrunnlag.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelser mener NVE at fordelene og nytten av tiltaket overstiger skade og ulemper for private og allmenne interesser som blir berørt. Dette under forutsetning av at vannvei legges i tunnel på hele eller deler av utbyggingstrekkningen og uten etablering av vei til inntaket. Kravet i vannressurslovens § 25 vil da være tilfredsstillt. Vi gir på denne bakgrunn Vefsnkraft AS tillatelse etter § 8 i vannressursloven til å bygge Åmøya kraftverk på de vilkår som følger vedlagt. Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Det er også søkt om tillatelse etter energiloven til installasjon av elektriske høyspentanlegg og en ca. 50 m lang 22 kV luftlinje for å knytte kraftverket til eksisterende 11 kV kraftnett. Denne linjen vil bli oppgradert til 22 kV og forlenget med 1,6 km. Linjen eies av Helgelandskraft som vil stå for

utbygging av linjen samt drift av stasjonens høyspentanlegg. Ingen av høringspartene har kommentert disse delene av planen. Virkningen av linjetilknytningen inngår i NVEs helhetsvurdering av prosjektet og er ikke avgjørende for konsesjonsspørsmålet. Nødvendig høyspentanlegg, inkludert transformering, kan bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon.

Nettet må som nevnt oppgraderes som følge av utbyggingen. NVE vil derfor ikke behandle detaljplaner før det er dokumentert at slik oppgradering vil bli gjort, eventuelt at andre tilfredsstillende løsninger er på plass og at kostnadsfordeling er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jf. konsesjonsvilkårenes post 4.

Post 1: vannslipp

Alminnelig lavvannføring er beregnet til 41 l/s. Videre er 5 persentil sommer- og vintervannføring beregnet til hhv 98 l/s og 11 l/s. I konsesjonssøknaden er det foreslått som avbøtende tiltak slipp av minstevannføring på 40 l/s i sommerperioden 01.05 – 30.09.

Ut fra miljørapport og høringsinstanser er det ikke registrert rødlistearter eller verdifulle naturtyper i eller langs vassdraget. Det er en viss usikkerhet rundt bunnfaunaen fordi virvelløse dyr ikke er vektlagt i miljørapporten. Vassdraget blir derimot betegnet som fisketomt. Elva betyr lite for landskapsbildet. Slipp av noe minstevannføring vil likevel være med på å opprettholde et visst biologisk vannavhengig liv i og langs vassdraget.

På bakgrunn av miljørapport, befaring og en samlet vurdering av vassdraget, mener NVE at det må slippes en minstevannføring på 40 l/s i sommerperioden 01.05 – 30.09 og 10 l/s i vinterperioden 01.10 – 30.04. Dersom tilsiget er mindre enn dette, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket.

NVE's krav vil medføre et produksjonstap på ca. 0,04 GWh sammenlignet med det som er foreslått som minstevannføringslipp i søknaden.

Kraftverket skal kjøres jevnt etter tilsig. Alle endringer skal skje gradvis og typisk start/stopp - kjøring skal ikke forekomme.

Post 4: godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v

Vi minner om at detaljplanene skal være godkjente av NVE før anleggsarbeidene kan påbegynnes. Disse må i god tid før byggestart sendes NVEs regionkontor i Trondheim.

Vannet skal føres i tunnel på hele eller deler av strekningen fra inntaket og ned til kraftstasjonen. Vannvei og inntak skal bygges uten etablering av anleggsvei. Ved bruk av helikopter forutsettes det at utbygger er i tett dialog med reinbeitedistriktet i området.

Post 5: Naturforvaltning

Standardvilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes som lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6 Automatiske fredete kulturminner

Sametinget har etter registrering i planområdet ingen merknader i forhold til potensielle kulturminner i prosjektområdet. NVE viser til den generelle aktsomhetsplikten som utbygger har i forhold til

automatiske fredete kulturminner. Utbygger plikter å varsle fylkeskommunen og sametinget ved eventuelle funn.

Post 8: Terskler m.v

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler, eller gjøre andre biotopjusterende tiltak, dersom dette senere skulle vise seg nødvendig.

Andre merknader

Forholdet til forurensningsloven

NVE har ikke myndighet til å gi tillatelser etter forurensningsloven, verken i anleggs- eller driftsfasen. Dette må søkes særskilt til Fylkesmannen i Nordland om nødvendige tillatelser etter lovverket.

Forholdet til plan- og bygningsloven

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandlingen etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til arealplanen må avklares med kommunen før tiltaket kan settes i gang.

Avkjørseler

Vi viser til merknader fra statens vegvesen. Det må innhentes nødvendige tillatelser i henhold til denne uttalelsen før avkjørsler kan etableres.